

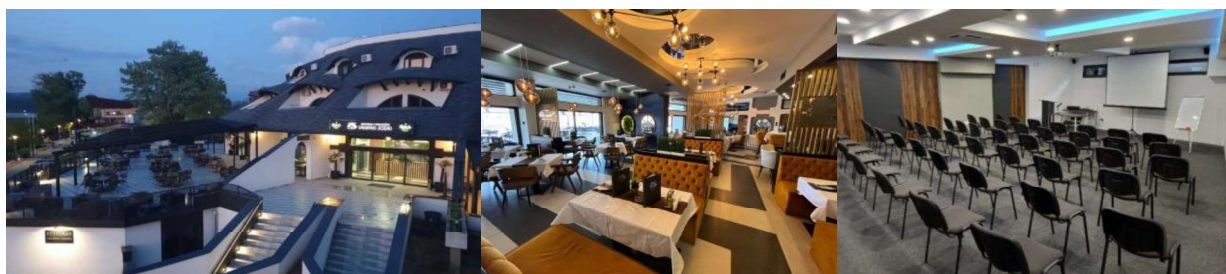
СЕКЦИЈА ЗА ЗООНОЗЕ
СРПСКО ВЕТЕРИНАРСКО ДРУШТВО
ВЕТЕРИНАРСКИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ИНСТИТУТ „ПОЖАРЕВАЦ“
НАУЧНИ ИНСТИТУТ ЗА ВЕТРИНАРСТВО „НОВИ САД“

**XXVIII СИМПОЗИЈУМ
ЕПИЗООТИОЛОГА И ЕПИДЕМИОЛОГА
(XXVIII Епизоотиолошки дани)**

**XXVIII SYMPOSIUM OF EPIZOOTIOLOGIST
AND EPIDEMIOLOGIST**

**ЗБОРНИК
КРАТКИХ САДРЖАЈА
- BOOK OF ABSTRACTS -**

Хотел "Сребрно Језеро" – Велико Градиште
15. - 17. април 2026. год.

Издавач / Publisher

Српско ветеринарско друштво / Serbian Veterinary Society
Секција за зоонозе / Section for Zoonoses
Београд / Belgrade

за Издавача / for the Publisher

Проф др Милорад Мириловић

Главни и одговорни уредник / Editor in Chief

Др Тамаш Петровић, научни саветник

Технички уредник / Technical Editor

Др Тамаш Петровић, научни саветник

Штампа / Printed

SAGITTARIUS D.O.O. Суботица

Година издања / Year: 2026

Тираж / Copies: 250 примерака

ISBN-978-86-83115-58-7

ОРГАНИЗАТОРИ / ORGANISERS

СЕКЦИЈА ЗА ЗООНОЗЕ СВД
ВЕТЕРИНАРСКИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ИНСТИТУТ „ПОЖАРЕВАЦ“
НАУЧНИ ИНСТИТУТ ЗА ВЕТРИНАРСТВО „НОВИ САД“

СУОРГАНИЗАТОРИ и ПОКРОВИТЕЉИ / CO-ORGANISERS

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ
ВЕТЕРИНАРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

СПОНЗОРИ / SPONSORS

ALFA GENETICS d.o.o.; EKOSAN d.o.o.; VICOR d.o.o.; ALFAMED d.o.o.;
ELTA 90 MS d.o.o.; VETERINARY SUPPLY INTERNATIONAL d.o.o.;
NOACK & Co South East d.o.o.; VIVOGEN d.o.o.; PROMEDIA d.o.o.;
RTC d.o.o.; VETERINARSKI ZAVOD SUBOTICA d.o.o

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР / ORGANIZING COMMITTEE

Председник: др Тамаш Петровић, научни саветник
Секретари: проф. др Милорад Мириловић и Ненад Пашалић, др вет
Технички секретар: Катарина Вуловић, др вет и доц др Бранислав Вејновић

ПРОГРАМСКИ И НАУЧНИ ОДБОР / SCIENTIFIC COMMITTEE

Тамаш Петровић, Бобан Ђурић, Милорад Мириловић, Зоран Дебељак, Владан Шапоњић, Милена Живојиновић, Дејан Лаушевић, Татјана Вилибић Чавлек, Љубо Барбић, Владимир Савић, Миланко Шеклер, Драго Недић, Весна Милићевић, Наташа Стевић, Александар Томић, Драган Баџић, Татјана Лабус, Немања Здравковић, Тамара Илић, Ана Васић, Немања Јовановић, Сања Алексић Ковачевић, Дарко Маринковић, Слађан Нешић, Иван Добросављевић, Дејан Видановић, Марко Пајић, Милунка Милинковић, Славица Марис, Татјана Пустахија, Далибор Тодоровић, Негослав Лукић, Бранислав Курељушић, Владимир Радосављевић, Дејан Бугарски, Љубиша Вељовић, Људмил Иванов.

СЕКРЕТАРИЈАТ / SECRETARIAT

Милица Лазић, Милорад Мириловић, Бобан Ђурић, Соња Радојичић, Милијана Нешковић, Зоран Дебељак, Александар Томић, Сениша Филиповић, Ђорђе Јанку, Иван Пушић, Слободан Максимовић, Слободан Станојевић, Иван Добросављевић, Миролуб Дачић, Милена Живојиновић, Славонка Стокић Николић, Марко Стојиљковић, Александар Живуљ, Братислав Кисин, Слободан Кнежевић, Татјана Лабус, Јелица Узелац, Саша Остојић, Александра Николић, Новалина Митровић, Драган Кнежевић, Негослав Лукић, Марко Николић, Драго Недић, Верица Јовановић, Милорад Шпановић, Иван Станчић, Марко Пајић, Бранислав Курељушић, Мишо Коларевић, Милош Петровић, Зоран Рашић, Никола Милутиновић, Ненад Пашалић, Ласло Матковић, Петар Миловић, Дарко Бошњак, Мирјана Лудошки.

БИОСИГУРНОСНЕ МЕРЕ УЗГОЈИМА ГОВЕДА – БОЛЕСТИ И ДИЈАГНОСТИКА ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

Дејан Бугарски¹, Јасна Проданов-Радуловић¹, Сава Леђанац¹,
Катарина Ненадовић², Доротеја Марчић¹, Марина Жекић¹, Госпава Лазић¹

¹ Научни институт за ветеринарство „Нови Сад“, Нови Сад, Србија

² Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Београд, Србија

*Аутор за кореспонденцију: dejan@niv.ns.ac.rs

Кратак садржај

Биосигурносне мере у узгоју говеда обухватају поступке чији је циљ смањење ризика од уноса нежељених патогена у запат. Поред заразних болести које се контролишу у оквиру државних програма, као што су бруцелоза, туберкулоза и ензоотска леукоза говеда, постоји велики број патогена различитог значаја који нису обухваћени систематском контролом. Најчешћи пут њиховог уноса је промет живих животиња, те увођење нових јединки представља највећи биосигурносни ризик. Међутим, специфичности патогенезе бројних узрочника могу отежати поуздану дијагностику пре уноса у запат. Пример су серолошки негативне, латентно инфициране јединке (*BHV-1*, *Coxiella burnetii*), успорен развој хуморалног имунског одговора који онемогућава рану серолошку дијагностику (*Mycobacterium avium* subsp. *paratuberculosis*), као и перзистентно инфицирана телад вирусом вирусне дијареје говеда (*BVDV*) у стеоној јединки. Методе директне детекције узрочника такође нису увек потпуно поуздане услед повремениог излучивања патогена. Епизоотиолошка истраживања указују да су неки патогени који се сматрају широко распрострањеним у стварности ређе заступљени, али и даље захтевају пажњу (*E. coli* K99, ротавирус, коронавирус, *Cryptosporidium parvum*). Ради економски одрживог и сврсисходног спровођења биосигурносних мера неопходно је утврдити здравствени статус запата и дефинисати од којих се узрочника мора заштитити. На основу тога потребно је формирати листу болести на које ће се у запату новоуведене животиње испитивати, применити одговарајуће дијагностичке методе и обезбедити карантин у трајању од 3–4 недеље.

Кључне речи: говеда, биосигурност, дијагностика, патогени

Захвалница: Овај рад је резултат истраживања по Уговору са Министарством науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије о реализацији и финансирању научноистраживачког рада Института у 2026. години, број 451-03-33/2026-03/200031

BIOSECURITY MEASURES IN CATTLE HERDS – DISEASES AND DIAGNOSTICS OF INFECTIOUS DISEASES

Dejan Bugarski^{1*}, Jasna Prodanov-Radulović¹, Sava Leđanac¹, Katarina Nenadović², Doroteja Marčić¹, Marina Žekić¹, Gospava Lazić¹

¹ Scientific Veterinary Institute „Novi Sad“, Novi Sad, Serbia

² Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Belgrade, Serbia

* Corresponding author: dejan@niv.ns.ac.rs

Summary

Biosecurity measures in cattle herds encompass a series of procedures aimed at reducing the risk of introducing infectious pathogens into the herd. While major infectious diseases controlled under official state programs—such as brucellosis, tuberculosis, and enzootic bovine leukosis—are systematically monitored, numerous other pathogens of varying importance remain insufficiently regulated. Many of these pathogens are most commonly introduced through the trade or movement of live animals, making the introduction of new individuals the primary biosecurity risk. However, the specific pathogenesis of many infectious agents complicates diagnostic efforts and may prevent their reliable detection prior to herd entry. For example, latently infected but seronegative animals (e.g., BHV-1, *Coxiella burnetii*) may evade serological screening. In other cases, a delayed humoral immune response can hinder early serological detection, as seen with *Mycobacterium avium* subsp. *Paratuberculosis* or persistently infected calves with bovine viral diarrhoea virus (BVDV) in pregnant animals. Direct pathogen detection methods are not always fully reliable either, particularly in cases of intermittent pathogen shedding. Epidemiological studies further suggest that some pathogens commonly perceived as widespread are, in fact, less prevalent than assumed, yet still warrant attention (e.g., *Escherichia coli* K99, rotavirus, coronavirus, *Cryptosporidium parvum*). For the economically sustainable and targeted implementation of biosecurity measures, it is essential to first determine the herd's epidemiological status. This includes identifying pathogens that must be prevented from entering the herd and distinguishing them from those already present and manageable through immunoprophylaxis or other control strategies. Accordingly, before introducing new animals, a structured testing protocol should be established, specifying which diseases will be screened and which diagnostic methods will be used. A mandatory quarantine period of 3–4 weeks should accompany all introductions to minimize the risk of pathogen transmission.

Key words: cattle, biosecurity, diagnostics, pathogens

Acknowledgments: This work was funded by Ministry of Science, Technological Development and Innovation of Republic of Serbia by the Contract No: 451-03-33/2026-03/200031

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије,
Београд

636.09:616(048)

СИМПОЗИЈУМ эпизоотиолога и епидемиолога (28 ; 2026 ; Велико
Градиште)

Зборник кратких садржаја = Book of Abstracts / XXVIII Симпозијум
епизоотиолога и епидемиолога (XXVIII Епизоотиолошки дани), Велико
Градиште 15 - 17. април 2026. год. = Book of abstracts XXVIII
Symposium of Epizootiologist and Epidemiologist; [главни и
одговорни уредник Тамаш Петровић];
[организатори] Српско ветеринарско друштво Секција за зоонозе [и],
Ветеринарски специјалистички институт "Пожаревац" [и] Научни
институт за ветеринарство "Нови Сад" - Београд:
Српско ветеринарско друштво, Секција за зоонозе, 2026 (Суботица:
Sagittarius). - 232 стр.; 25 cm

Кор. насл. - Тираж 250. Стр. 4 Предговор / Тамаш Петровић.
- Апстракти упоредо на срп. и енгл. језику.

ISBN 978-86-83115-58-7

1. Секција за зоонозе СВД (Београд) 2. Ветеринарски специјалистички
институт "Пожаревац" (Пожаревац), 3. Научни институт за
ветеринарство Нови Сад" (Нови Сад).

а) Ветеринарска эпизоотиологија - Апстракти

COBISS.SR-ID 191203593